Alina-Mihaela Pricop

DICȚIONARELE TERMINOLOGICE MULTILINGVE. CLASIFICARE ŞI TIP DOMINANT

INTRODUCERE

Progresul ştiinţelor şi tehnicii determină, la începutul secolului al XX-lea, internaţionalizarea profesiilor, întemeierea disciplinei terminologiei şi standardizarea terminologiilor. În acest context, se dezvoltă „dicţionarele terminologice plurilingve având româna printre limbile componente” (Seche 1969, p. 317, cf. Pricop 2016, p. 164). Articolul îşi propune să stabilească tipologia dicţionarelor terminologice multilingve româneşti pe baza atât a principalelor clasificări din lexicografia internaţională, cât şi a bibliografiei dicţionarelor multilingve care conţin limba română (Pricop 2017). În acest scop vor fi trecute în revistă tipurile stabilite la nivel internaţional, cu ilustrări din lexicografia românească. Va fi punctat rolul definiţiilor pentru stabilirea tipului dominant de dicţionar terminologic multilingv.

1. CLASIFICARE ÎN FUNCŢIE DE VOCABULAR, MACRO- ŞI MICROSTRUCTURĂ

Dicţionarul multilingv se defineşte prin trei caracteristici: lista de cuvinte, configuraţia intrărilor (intrinseci oricărui dicţionar) şi organizarea bipartită a materialelor (dicţionar propriu-zis şi indexuri). Lingvistul şi lexicograful german Günter Haensch (1991, p. 2920) converteşte cele trei caracteristici în tot atâtea criterii de clasificare a dicţionarelor multilingve: selecţia vocabularului, aranjarea materialelor (macrostructură), organizarea sau configuraţia intrărilor (microstructură).

1.1. În funcţie de vocabularul reprezentat, se delimitează două categorii: dicţionare generale, care presupun o largă selecţie a vocabularului standard, şi dicţionare pentru care este selectat un vocabular de specialitate. Majoritatea inventarelor lexicale multilingve, din a doua jumătate a secolului al XX-lea, sunt vocabulare de specialitate, selectate din domenii ştiinţifice (chimie, sociologie etc.), dar şi din alte domenii ale activităţii umane (sport, diplomaţie, muzică etc.). Multe dintre aceste vocabulare sunt pure nomenclaturi, fiind adesea reprezentate morfologic numai prin substantive. Un dicţionar de specialitate „bun” nu trebuie să se rezume la un schelet terminologic, deoarece termenii nu sunt folosiţi mai niciodată izolat.

LR, LXVI, nr. 4, p. 518–526, Bucureşti, 2017

BDD-A28118 © 2017 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:52:21 UTC)

În plus, un dicționar „bun” trebuie să ofere şi construcții (sintagme, colocații şi expresii), precum şi prescurtări uzuale din domeniu. Un inventar lexical de specialitate cuprinzător trebuie să aibă pretenția reprezentativității, nu a exhaustivității. Liste scurte ale vocabularelor de specialitate apar des în reviste[1], ulterior sunt actualizate, extinse şi pot apărea independent ca dicționare.

1.2. O problemă la aranjarea vocabularului în dicționarul propriu-zis o constituie criteriul adoptat: alfabetic, tematic sau sistematic. Ordonarea alfabetică facilitează accesul rapid, pe când ordonarea tematică presupune reprezentarea vocabularului într-un tot unitar, cu vecinii de câmp. O modalitate curentă de ordonare a vocabularului, în dicționarele multilingve de la sfârşitul secolului trecut, este cea sistematică în limba sursă, cu ataşarea unui registru sau index alfabetic final pentru toate limbile. Sunt înregistrate şi forme mixte, pe principiul organizării tematice, când un dicționar este organizat pe capitole şi subcapitole tematice, în interiorul cărora vocabularul apare în ordine alfabetică. Cele mai frecvente tipuri de dicționare terminologice multilingve (Haensch 1991, p. 2920–2921) sunt cele în care:

a) Termenii din limba sursă, ordonați alfabetic, sunt urmați de termeni corespondenți în limbile țintă şi aranjați pe mai multe coloane (germ. *Spalten*). În registrul alfabetic final apare indicativul numeric format din numărul aflat înaintea cuvântului-titlu sau din numărul paginii la care acesta se află în dicționarul propriu-zis[2].

b) Termenii sunt ordonați tematic sau sistematic pe mai multe coloane. Dicționarul este prevăzut cu câte un registru alfabetic pentru fiecare limbă, inclusiv pentru limba sursă. Autorul apreciază acest tip de ordonare ca fiind cel mai adecvat[3].

c) Termenii din limba sursă, ordonați alfabetic, sunt urmați, pe orizontală (cf. germ. *hintereinander*), de seria termenilor corespondenți în celelalte limbi. Lucrarea conține, similar primului tip, un registru alfabetic pentru limbile țintă[4].

d) Termenii din limba sursă, ordonați alfabetic, sunt urmați, pe verticală (cf. germ. *untereinander*), într-o coloană, de termeni corespondenți în celelalte limbi. Unele dicționare marchează echivalenții prin indicații glotice (sub formă de prescurtări sau simboluri)[5]. Ultimele două tipuri sunt frecvente în terminografia românească.

[1] Ex.: *** *Glosar de termeni generali sportivi: român-englez-francez*, Partea I (*A–L*). Traducere: Alina Isabela Anghel, Redactare: Cristina Mocanu, [uz intern], în *Biblioteca antrenorului*, nr. 5/2006, p. 1–66.

[2] Ex.: *** *Dictionary of Beekeeping Terms with Allied Scientific Terms*. Volume 8. *Giving Translation from and into English-French-Italian-Spanish-Portuguese-Romanian. With Latin Index*, General Editor: Eva Crane, Bucharest, 1979.

[3] Nu a putut fi identificat vreun dicționar românesc care să corespundă descrierii.

[4] Ex.: Dumitru Țîştea, Dumitru Bacinschi, Radu Nor, *Dicționar meteorologic român-rus-francez-englez-german-spaniol*, Bucureşti, 1965; István Bocskay, György Matekovits, Melinda Székely, J. Szabolcs Kovács-Kuruc, *Magyar-román-angol fogorvosi szakszótár* [*Dicționar maghiar-român-englez de stomatologie*], Cluj-Napoca, 2003.

[5] Ex.: Mihai Cosma, Ruxandra Cosma, *Dicționar multilingv de termeni muzicali*, Bucureşti, 2005; *** *Dicționar poliglot de termeni lingvistici*, Autori: Teodora Alexandru, Romeo Chivescu, Elena Deboveanu-Terpu, Anca Irina Ionescu, Dan Horia Mazilu, Voislava Stoianovici, Olga Stoicovici, Siegfried Wolf, Maria Zavera, Bucureşti, 1978.

BDD-A28118 © 2017 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:52:21 UTC)

e) Un alt tip este constituit dintr-un corpus cu toate limbile, reunind un număr de dicționare monolingve (care conțin sau nu definiții) egal cu numărul limbilor componente. Această aranjare nu este nici panoramică, nici economică. Este cazul unui dicționar de termeni filozofici[6], în trei limbi, în care dicționarul termenilor în limba română, conținând definiții formulate în accepția unui filosof român, este urmat de alte două dicționare monolingve cu traduceri în celelalte două limbi.

f) Un alt tip este constituit dintr-un corpus, realizat de mai mulți specialiști, vocabularul fiind dat alfabetic în fiecare limbă și împreună cu toți corespondenții. Este cazul unui dicționar de termeni politico-militari[7], format din trei dicționare în care fiecare dintre limbile componente este pe rând limbă sursă.

g) O altă posibilitate de aranjare este ca pentru fiecare limbă, în calitate de limbă sursă, să se creeze un corpus separat în care ordinea cuvintelor-titlu să fie identică, fiecare cuvânt-titlu având un număr. La fiecare intrare apare un echivalent în fiecare limbă, suplimentar, un registru. Este cazul unui dicționar de construcții și arhitectură[8], în care materialul este organizat sistematic, pe coloane, cu reorganizarea termenilor în funcție de limba sursă, dar cu păstrarea ordinii limbilor.

h) Pentru fiecare limbă este lucrat câte un volum, rezultatul fiind un dicționar în mai multe limbi și volume, ordonat după limbile individuale. Este cazul volumului în limba română a unui dicționar cu termeni din domeniul construcțiilor[9], conceput în douăsprezece limbi, termenii în limba română fiind urmați de indicativele numerice ale termenilor ruseşti din limba de bază.

1.3. Clasificarea după organizarea intrărilor, ale cărei aspecte sunt parțial atinse deja, vizează, pe de o parte, ordinea echivalențelor, iar pe de altă parte, prezența și ordonarea definiției în economia microstructurală a dicționarului. În dicționarele de specialitate multilingve „bune", termenii sunt însoțiți de definiții, extrem de utile publicului țintă (*ibid*., p. 2924). Acestea pot varia în funcție de școli pentru anumite domenii (lingvistică modernă[10], sociologie etc.). După cum s-a precizat deja, definițiile pot fi așezate imediat după cuvântul-titlu sau după seria termenilor corespondenți.

[6] Ex.: *** *Dicționarul termenilor filosofiei lui D.D. Roșca: român-francez-englez*, ediție trilingvă, articole de: Ciprian Bota, George State, Ciprian Sonea, Laurențiu Stanciu, traducere în limba franceză: Liana Lăpădatu, traducere în limba engleză: Bogdan Aldea, Cluj-Napoca, 2008.

[7] G. Bezacier, Mircea Mureşan, Ion Surgu, Vasile Ciulic (coordonatori), *Dictionnaire interarmées trilingue des relations internationales stratégiques et de sécurité. Français-roumain-anglais*, Bucureşti, 2005; G. Bezacier, Mircea Mureşan, Ion Surgu, Vasile Ciulic (coordonatori), *Joint Trilingual Dictionary of International, Strategic and Security Relations. English-French-Romanian*, Bucureşti, 2005; G. Bezacier, Mircea Mureşan, Ion Surgu, Vasile Ciulic (coordonatori), *Dicționar interarme trilingv de relații internaționale strategice și de securitate. Român-francez-englez*, Bucureşti, 2005.

[8] Bálint Szabó, *Dicționar ilustrat de intervenții la structuri portante istorice*, 2 vol., ediție multilingvă, traducere în engleză și germană: Eszter Bodor, editor: Kirizsán Imola, Cluj-Napoca, 2008.

[9] *** *Dicționar pentru construcții în douăsprezece limbi*. Colectivul de redactare în limba română: Radu Frăteanu, Justin Teodorescu, Adrian Simescu, Bucureşti, [f.e.], 1980.

[10] Ex.: Paul Schveiger, Aurel Trofin, Maria Radu, *Dicționar de terminologie lingvistică: român-englez-francez-rus*, Cluj-Napoca, 1978.

BDD-A28118 © 2017 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:52:21 UTC)

2. CLASIFICARE ÎN FUNCȚIE DE RELAȚIA DINTRE LISTA PRINCIPALĂ ȘI LISTA INVERSĂ

Referitor strict la dicționarele terminologice multilingve, lingvistul și lexicograful danez Sven Tarp (1995, p. 54) constată că dicționarele terminologice de la începutul secolului al XX-lea sunt concepute multilingv, pentru ca spre finalul secolului, dicționarele multilingve să fie aproape în totalitate realizate în legătură cu diverse terminologii.

2.1. Macrostructura unui dicționar terminologic multilingv presupune o anumită relație între lista principală de cuvinte și lista inversă (engl. *reverse list*). Din acest punct de vedere, lingvistul danez distinge trei tipuri principale:

a) Dicționarul bazat pe o singură limbă sursă, de la care se pleacă într-o singură direcție spre două sau mai multe limbi țintă. Acest tip se pretează oricărui domeniu. Faptul că acest tip de dicționar este unidirecțional presupune absența indexurilor în limbile țintă. Este tipul dominant în terminografia românească[11].

b) Dicționarul bazat pe o singură limbă sursă, de la care se pleacă în orice direcție spre sau de la două sau mai multe limbi țintă. Rolul listei inverse este minimal, în cazul domeniilor dependente, cultural nefiind suficient informativ pentru traducerea diverselor semnificații. Organizarea acestui tip de dicționar presupune prezența indexurilor. Autorul observă că acest tip este general practicat (inclusive în lexicografia românească), fiind similar dicționarelor bilingve, bidirecționale. De altfel, autorii multor dicționare terminologice românești țin să sublinieze faptul că un dicționar multilingv înlocuiește sau echivalează un număr determinat de dicționare bilingve (publicul țintă ar prefera mai degrabă un dicționar mono- sau bilingv, care să ofere informații suplimentare).

c) Dicționarul în care fiecare dintre limbile componente este, pe rând, limbă sursă, plecându-se în oricare direcție între trei sau mai multe limbi. Practic fiecare dintre limbile componente este rând pe rând limbă sursă. Acest tip se pretează subiectelor independente cultural (ex.: dicționarul de termeni politico-militari menționat, v. *supra*).

2.2. Din punct de vedere al microstructurii, sunt evidențiate două versiuni: aranjarea pe coloane și articolele tradiționale (*ibid*., p. 56). În versiunea pe coloane (engl. *columnated dictionaries*), aplicată de la începuturile lexicografiei multilingve, articolele de dicționar sunt juxtapuse, facilitând comparația corespondenților din limbile componente. Puține sunt dicționarele cu coloane care conțin explicații sau definiții ale conceptelor în acele limbi care permit compararea acestora. Versiunea articolelor tradiționale presupune gruparea informațiilor, inclusiv a definițiilor, și a corespondenților, cu atașarea de liste inverse de cuvinte. Acest tip de dicționar are profilul unui dicționar monolingv, căruia i s-a adăugat o dimensiune multilingvă.

[11] Ex.: *** *Lexiconul tehnic român*, 8 vol., coordonator (din 1955): Remus Răduleț, București, Editura Tehnică, vol. I (*A–C*): 1949; vol. II (*D–H*): 1950; vol. III (*I–M*): 1951; vol. IV (*N–Q*): 1952; vol. V (*R–Sd*): 1954; vol. VI (*Se–Tr*): 1955; vol. VII (*Tu–Z*, *Suplement*): 1955; vol. VIII (*Indice alfabetic și îndreptări*): 1956.

BDD-A28118 © 2017 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:52:21 UTC)

3. CLASIFICARE ÎN FUNCȚIE DE COMPONENTA EXPLICATIVĂ

Termenii din lista principală pot fi însoțiți de definiții, situație în care dicționarele terminologice multilingve capătă caracter explicativ, unele fiind numite ca atare (ex.: seria *Dicționarelor explicative pentru științele exacte*). În funcție de ponderea componentei explicative, dicționarele terminologice pot fi grupate în patru categorii: non-explicative, explicative în limba sursă, explicative în limbile țintă, explicative în toate limbile dicționarului.

3.1. Nu toate dicționarele prezintă definiții. În dicționarul propriu-zis, termenii din limba sursă şi corespondenții din limbile țintă sunt aranjați fie pe coloane, fie în serie. Indexurile, dacă există, reiau listele de termeni în ordinea alfabetică a limbilor țintă, împreună cu un indicativ numeric. Listele de termeni, de regulă în limba română, sunt stabilite, în general, de autorii români. Există însă şi lucrări, în care lista principală de termeni, de regulă într-o limbă străină (de circulație internațională sau cu literatură relevantă în domeniu: engleză, rusă etc.), este stabilită, la nivel internațional, de specialişti străini. Sunt lucrări în care lista poate fi reluată în mai multe volume şi pusă în relație cu traducerile sau corespondenții din anumite grupuri de limbi (învecinate, depărtate sau din aceeaşi familie). Este cazul unui dicționar de termeni apicoli[12], în care termenii în limba engleză sunt puşi în relație cu corespondenți în principalele limbi romanice, în volumul al optulea. Sunt alte lucrări, în care lista principală de termeni şi listele corespondenților pot face obiectul câte unui volum, dicționarul, în ansamblul său, fiind alcătuit din atâtea volume câte limbi componente sunt avute în vedere. Este cazul dicționarului de termeni din construcții menționat, conceput în douăsprezece limbi şi redactat în tot atâtea volume, volumul românesc cuprinzând termenii în limba română şi indicativele numerice ale termenilor ruseşti din lista principală.

3.2. Multe lucrări însă prezintă definiții, astfel, în dicționarul propriu-zis, termenii din lista principală sunt însoțiți atât de termeni corespondenți în limbile țintă, cât şi de definiții în limba sursă (de regulă, limba română). Acesta este dicționarul terminologic multilingv tipic. Se adresează mai ales publicului român. Se raportează, în general, la vocabulare standardizate la nivel naționale sau international, în etapa în care terminologia națională este în formare, prezentând un anumit grad de instabilitate (de altfel, în prefețele multor lucrări sunt semnalate diverse probleme de adaptare a terminologiilor). De exemplu, *Lexiconul tehnic român*, cunoscut drept cea mai amplă lucrare terminografică românească, conține corespondenți ai termenilor româneşti în cinci limbi (franceză, germană, engleză, maghiară şi rusă), din cauza utilizării ezitante a termenilor de către tehnicienii români şi din necesitatea unificării şi fixării termenilor ştiințifici şi tehnici din limba română. În cea de-a doua ediție a

[12] V. nota 2.

BDD-A28118 © 2017 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:52:21 UTC)

lexiconului, traducerile în limbile străine sunt suprimate odată cu apariția şi a altor dicționare şi datorită faptului că, în perioada elaborării şi publicării primei ediții, termenii tehnici româneşti capătă stabilitate. De exemplu, definiția termenului *aparat* (vol. I, p. 345, nr. 3), conține termeni şi formulări de strictă specialitate, subsumate domeniului tehnic. Sunt indicate funcționalitatea obiectului şi o serie de criterii de clasificare. Paragraful explicativ vizează conceptul, îl diferențiază de concepte similare, plasându-l într-o ierarhie conceptuală, marcată terminografic prin intermediul trimiterilor interne (ex.: v. *instrument*) şi al relației de hiponimie (ex.: *aparate mecanice*). Între dicționarele explicative în limba sursă se numără câteva lucrări atipice din punct de vedere macrostructural. Sunt dicționare, a căror secțiune principală constă dintr-un dicționar monolingv, prezentând în cea de-a doua secțiune indexuri cu caracter multilingv. Este cazul, în primul rând, al unui dicționar de termeni de marină[13], dispus pe mai multe coloane. În prima coloană apare dicționarul propriu-zis, monolingv, în care termenii în limba română, ordonați alfabetic, sunt însoțiți de definiții (dar şi de scheme sau desene). Celelalte coloane conțin glosare bilingve, fiecare în ordinea alfabetică a limbii străine respective. Este cazul, în al doilea rând, al unui dicționar de termeni statistic-economici[14], în care dicționarul propriu-zis, monolingv, este urmat de un index multilingv. În dicționarul propriu-zis, termenii româneşti sunt organizați sistematic şi însoțiți de paragrafe explicative. Indexul cvadrilingv, în ordinea alfabetică a termenilor din limba română, constituie a doua parte a lucrării.

3.3. Dicționarele explicative în limbile țintă sunt foarte puține. Procedeul priveşte în general dicționarele a căror listă principală este în limba engleză, în virtutea rolului acesteia în formarea terminologiei domeniului respectiv. Deşi în aceste lucrări limba română are statut de limbă țintă, îşi păstrează funcția explicativă (din dicționarele explicative în limba sursă), definițiile fiind formulate în limba română şi, eventual, în alte limbi țintă. Este cazul, în primul rând, al unui lexicon de termeni de marină[15], în care termenul în limba engleză este urmat de corespondentul românesc şi de definiție în limba română, dar şi de traduceri în celelalte limbi țintă. Secțiunea indexurilor este reprezentată de un singur dicționar bilingv român-englez. De exemplu, intrarea engl. *boat* (p. 79) este analizată în două serii de corespondenți româneşti: *barcă*, *ambarcațiune*, respectiv *navă*. În definiția corespunzătoare primei accepții româneşti sunt indicate caracteristici ale obiectului vizat şi reguli de construcție. Paragraful explicativ vizează conceptul, delimitat prototipic prin elemente metalingvistice (ex.: *termen general*), şi îl plasează într-o

[13] *** *ABC marinăresc. Vocabular de termeni marinăreşti în cinci limbi: română, engleză, franceză, germană şi italiană*, Bucureşti, [1942–1943].

[14] *** *Dicționar statistic-economic*, ediția a II-a, redactor: dr. Constantin Ionescu, Bucureşti, 1969.

[15] Gh. Bibicescu (coord.), Andrei Tudorică, Gh. Scurtu, M. Chiriță, *Lexicon maritim englez-român cu termeni corespondenți în limbile: franceză, germană, spaniolă, rusă*, Bucureşti, Editura Ştiințifică.

BDD-A28118 © 2017 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:52:21 UTC)

ierarhie conceptuală, marcată lexicografic prin folosirea enumerației (ex.: *bărcile*, *şalupele*). Este cazul, în al doilea rând, al unui dicționar de termeni de informatică[16], în care termenul în limba engleză este urmat de corespondenții maghiar şi românesc, fiecare dintre aceştia fiind însoțit de câte un scurt paragraf explicativ în fiecare dintre cele două limbi. De exemplu, intrarea engl. *computer* (p. 39) este însoțită de definiția corespondentului rom. *calculator*, fiind formată, din mai multe fraze care conțin sintagme şi formulări de specialitate. Sunt indicate funcționalitatea obiectului şi o clasificare după criterial puterii. Paragraful explicativ în limba română raportează conceptul analizat la concepte subsumate (ex. *operații*), definite la rândul lor, şi îl plasează astfel într-o ierarhie conceptuală.

3.4. Dicționarele explicative în toate limbile dicționarului privesc, în general, terminologii dependente cultural (presă, sport, filosofie). În dicționarul propriu-zis, atât termenul din limba sursă, cât şi termenii corespondenți din limbile țintă sunt urmați de câte o definiție. Este cazul unui dicționar de termeni din domeniul presei scrise şi audiovizuale[17], realizat de lingvişti, şi nu de specialişti din domeniu, aspect evident în analiza termenilor prin definiții lexicografice şi nu prin definiții specializate. De exemplu, intrării fr. *article* (p. 22, nr. 88) îi corespunde termenul rom. *articol* însoțit de o definiție în limba română, succintă şi riguroasă. Dicționarul terminologic multilingv este util nativilor tuturor limbilor componente, permițând identificarea diferențelor de structurare şi evidențierea noțiunilor specifice unei anumite limbi (cf. Campenhoudt 1997, p. 75, cf. Becker 2016, p. 406).

CONCLUZII

Dicționarele terminologice multilingve sunt extrem de diverse din punct de vedere macro- şi microstructural, datorită multitudinii şi varietății limbilor componente şi a terminologiilor analizate. Potrivit clasificării internaționale a dicționarelor multilingve, dicționarele terminologice pot fi construite tabelar pe coloane, clasic cu aranjare orizontală sau verticală, respectiv sub formă de corpusuri. Dintre elementele microstructurale, trebuie evidențiată şi învestită în principiu de clasificare

[16] Gyula Bara, Peter Telegdi, *Mic dicționar de informatică englez-maghiar-român*, [Bucureşti – Budapesta].

[17] *** *Dictionnaire de la presse écrite et audiovisuelle. Espagnol-Français-Italien-Portugais-Roumain. Avec indexes*, Association française de terminologie (AFTERM) sous la direction de Bruno de Bessé, sécretaire général de l'AFTERM, avec la collaboration d'Alain Rey, conseiller scientifique de l'AFTERM, et de Robert Levy, Gérard Marié, Salavador Benadava, Fernando Gomez Pelaez, Luiz Renato Busato, Benedetta Gentile, Armand Monjo, Jacqueline Pascal, Partea românească a dicționarului a fost elaborată în cadrul Institutului de Lingvistică din Bucureşti al Ministerului Educației şi Învățământului. Colectiv: Mircea Seche (coordonator), Alexandra Burnei, Luiza Seche, Filofteia Tănăsescu, Nicoleta Tiugan. Consultanți ştiințifici: Roger Câmpeanu, Dan Munteanu, La Maison du dictionnaire, Paris, 1981.

BDD-A28118 © 2017 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:52:21 UTC)

definiția, care în majoritatea lucrărilor cu caracter explicativ are rolul de a încadra conceptele în contextele conceptuale mai largi cărora le aparţin. Din punct de vedere cantitativ şi al publicului românesc specialist sau inițiat, tipul dominant este reprezentat de dicționarul terminologic multilingv, explicativ în limba sursă.

Mulțumiri: Studiul este finanțat printr-un proiect CNCS-UEFISCDI (cod proiect: PN-II-RU-TE-2014-4-0195).

BIBLIOGRAFIE

Becker 2016 = Holger Becker, Chapter 24. „Scientific and Technical Dictionaries. Coverage of Scientific and Technical Terms în General Dictionaries", în Philip Durkin (ed.), *The Oxford Handbook of Lexicography*, Oxford, Oxford University Press, p. 393–407.

Campenhoudt 1997 = Marc Van Campenhoudt, „Évaluation des terminographies multilingues: le dictionnaire nautique du capitaine Paasch face au dictionnaire aéronautique de l'ingénieur Schlomann", în A. Hermans (éd.), *Les dictionnaires spécialisés et l'analyse de la valeur, actes du colloque organisé en avril 1995 par le Centre de terminologie de Bruxelles (Institut libre Marie Haps)*, Louvain-la-Neuve, Peeters, 75–115.

Haensch 1991 = Günter Haensch, „Die mehrsprachigen Wörterbücher und ihre Probleme", în Franz Josef Hausmann *et al*. (eds.), *Wörterbücher/ Dictionaries/ Dictionnaires. Ein internationales Handbuch zur Lexikographie/ An International Encyclopedia of Lexicography/ Encyclopédie internationale de lexicographie*, vol. 3, Berlin, New York, Walter de Gruyter, p. 2909–2937.

Pricop 2016 = Alina-Mihaela Pricop, „Preliminaries to a Typology of Romanian Multilingual Dictionaries", în *Philologica Jassyensia*, anul XII, nr. 2 (24), p. 159–165.

Pricop 2017 = Alina-Mihaela Pricop (coord.), Andreea-Giorgiana Marcu, Mihaela Mocanu, Oana Zamfirescu, *Lexicografia poliglotă în secolele al XVII-lea – al XXI-lea: liste, vocabulare, glosare, dicționare, lexicoane, tezaure. Bibliografie*, Iaşi, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza".

Seche 1966, 1969 = Mircea Seche, *Schiță de istorie a lexicografiei române*, 2 vol., Bucureşti, Editura Ştiințifică.

Tarp 1995 = Sven Tarp, „Special Problems în Central Types of Specialised Dictionaries", în Hening Bergenholtz, Sven Tarp (eds.), *Manual of Specialized Lexicography*, vol. 12: *The Preparation of Specialised Dictionaries*, Amsterdam, John Benjamins Publishing, p. 48–76.

MULTILINGUAL TERMINOLOGICAL DICTIONARIES.
CLASSIFICATION AND DOMINANT TYPE

(Abstract)

In the Romanian lexicography, the multilingual terminological dictionaries develop in the context of the progress of science and technology, the establishment of terminology discipline and the standardization of the terminologies. International classifications of this type of dictionary are based

BDD-A28118 © 2017 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:52:21 UTC)

on three criteria: vocabulary selection, macrostructural organization and microstructural configuration. Classification of Romanian works requires consideration of a fourth criterion: the definition. The dominant type is the multilingual terminological dictionary, explanatory in the sourse language.

Cuvinte-cheie: dicționar terminologic, dicționar multilingv, context conceptual, limbă sursă, limbă țintă.

Keywords: terminological dictionary, multilingual dictionary, conceptual context, source language, target language.

Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide”
al Academiei Române
Iaşi, str. Th. Codrescu, nr. 2
alina.bursuc@hotmail.com

BDD-A28118 © 2017 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:52:21 UTC)